

ชื่อหลักสูตร การทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ

จำนวน ๓๓ ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและบริการ (๑ อำเภอ ๑ อาชีพ)

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม

ความเป็นมา

ในปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๖ ตามนโยบายสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยได้ให้สถานศึกษาขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาที่ยั่งยืนกิจกรรมส่งเสริมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนงบรายจ่ายอื่นในการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องให้กลุ่มเป้าหมายโดยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำใน ๕ กลุ่มอาชีพได้แก่เกษตรกรรมอุตสาหกรรมพาณิชยกรรมคหกรรมและอาชีพเฉพาะทางหรือการบริการรวมถึงการเน้นอาชีพช่างพื้นฐานประกอบด้วย กลุ่มพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาได้จัดทำหลักสูตรเพื่อพัฒนาอาชีพ re – skill และ Up – skill เพื่อให้สถานศึกษาหรือผู้จัดกิจกรรมนำไปใช้ในการขับเคลื่อนโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียนและความต้องการของตลาดแรงงานการพัฒนาประเทศการดำเนินงานจัดกิจกรรมหลักสูตรฝึกอาชีพให้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายให้ดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานจัดการศึกษาต่อเนื่อง(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๑) และนิเทศติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอกันทรวิชัย ได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนเพื่อลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ของประชาชน จึงได้มอบหมายให้ กศน.ตำบลจัดกิจกรรมการศึกษาพัฒนาอาชีพรูปแบบ ๑ อำเภอ ๑ อาชีพ วิชาการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติให้กับประชาชนได้มีเจตคติที่ดีงามสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางพัฒนาเป็นอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวต่อไป

หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพเพื่อการมีงานทำรูปแบบ ๑ อำเภอ ๑ อาชีพ กำหนดหลักการไว้ดังนี้

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ ๕ ด้านได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติ ในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพภูมิประเทศและทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่และ ศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่

๒. มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั่วถึงและเท่าเทียมกัน สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคงและเป็นบุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรมจริยธรรมมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเองผู้อื่น และสังคม

๓. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย

๔. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจและสามารถนำไปประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอาชีพส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๕. ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จุดมุ่งหมาย

1. ผู้เรียนสามารถประกอบอาชีพและสร้างรายได้ที่มั่นคงให้กับตนเอง
2. ผู้เรียนมีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไปได้
3. ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเองผู้อื่นและสังคม

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

การเรียนรู้และฝึกทักษะจำนวน ๓๓ ชั่วโมง

-ภาคทฤษฎี ๘ ชั่วโมง

-ภาคปฏิบัติ ๒๕ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

1. ช่องทางการประกอบอาชีพการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ

1.1 ความสำคัญการประกอบอาชีพการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ

1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ

1.2.1 ความต้องการของตลาด

1.2.2 การใช้แรงงาน

1.2.3 การจัดหาวัสดุอุปกรณ์

1.2.4 การเลือกทำเลที่ตั้ง

1.2.5 ทุน

1.2.6 การบรรจุหีบห่อ (การทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ)

1.2.7 การขนส่ง

1.2.8 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพตามศักยภาพ ๕ ด้านได้แก่ศักยภาพของ

ทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศศักยภาพของภูมิประเทศและศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่

1.3 แหล่งเรียนรู้

1.4 ทิศทางการประกอบอาชีพ

๒. ทักษะการประกอบอาชีพการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ
  - ๒.๑ ขั้นเตรียมการประกอบอาชีพการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ
    - ๒.๑.๑ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ
    - ๒.๑.๒ ลักษณะการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ
    - ๒.๑.๓ การทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ
    - ๒.๑.๔ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบอาชีพการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ
    - ๒.๑.๕ สถานที่ / พื้นที่
  - ๒.๒ ขั้นตอนการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ
    - ๒.๒.๑ วิธีการเลือกวัสดุอุปกรณ์ในการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ
    - ๒.๒.๒ การทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ
    - ๒.๒.๓ ขั้นตอนการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ
    - ๒.๓ ขั้นตอนการฝึกปฏิบัติการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ
๓. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ
  - ๓.๑ การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ
    - ๓.๑.๑ การวางแผนการจัดการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ
    - ๓.๑.๒ การควบคุมคุณภาพการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ
    - ๓.๑.๓ การทำรายรับ – รายจ่าย
  - ๓.๒ การจัดการการตลาด
    - ๓.๒.๑ การทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ / คู่แข่ง
    - ๓.๒.๒ การโฆษณาประชาสัมพันธ์
    - ๓.๒.๓ การส่งเสริมการขายและการบริการ
  - ๓.๓ การจัดการความเสี่ยง
    - ๓.๓.๑ การวิเคราะห์ศักยภาพในการประกอบอาชีพการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ
      - ๑) ค่าใช้จ่าย
      - ๒) การเลือกด้าย
    - ๓.๓.๒ การแก้ปัญหาความเสี่ยงในการประกอบอาชีพการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ
๔. โครงสร้างการประกอบอาชีพการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ
  - ๔.๑ ความสำคัญของโครงการอาชีพการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ
  - ๔.๒ ประโยชน์ของโครงการอาชีพการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ
  - ๔.๓ องค์ประกอบของโครงการอาชีพการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ
  - ๔.๔ การเขียนโครงการอาชีพการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ
  - ๔.๕ การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ

การจัดกระบวนการเรียนรู้

- การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร/ภูมิปัญญา
- การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้
- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- การฝึกปฏิบัติจริง

สื่อการเรียนรู้

ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ใช้สื่อที่หลากหลายเช่นสื่อสิ่งพิมพ์สื่ออิเล็กทรอนิกส์สถานประกอบการสื่อจริง และสื่อบุคคลในชุมชน

- ๑.วิทยากร/ ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความรู้
- ๒.VCD / หนังสือ
- ๓.Internet
- ๔.ศึกษาดูงานจากกลุ่มอาชีพตัวอย่าง/แหล่งเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีก่อนเรียนและหลังเรียน
๒. การประเมินผลงานก่อนเรียนจากการปฏิบัติได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้และจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

- ๑.มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
- ๒.มีผลการประเมินตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
- ๓.มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
- ๓.วุฒิบัตรออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

-

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
<p>๑. ช่องทางการประกอบอาชีพการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ</p>	<p>๑. เพื่อให้ผู้เรียนบอกความสำคัญในการประกอบอาชีพการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ</p> <p>๒. เพื่อให้ผู้เรียนคิด วิเคราะห์อาชีพที่สามารถประกอบได้ในชุมชน</p> <p>๓. เพื่อให้ผู้เรียนบอกทิศทางการประกอบอาชีพขาย การทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติได้ด้วยกระบวนการคิดเป็น</p>	<p>๑. ความสำคัญในการประกอบอาชีพการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ</p> <p>๒. การคิดวิเคราะห์อาชีพที่สามารถประกอบได้ในชุมชน</p> <p>๓. ทิศทางการประกอบอาชีพขายผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ</p>	<p>๑. ให้ผู้เรียนศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่อของจริง สื่อบุคคล ในชุมชน สถานประกอบการ</p> <p>๒. ให้ผู้เรียนตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพโดยใช้กระบวนการคิดเป็นและมีความเป็นไปตามศักยภาพ ๕ ด้าน ได้แก่ศักยภาพ ด้าน</p> <p>ทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้งศักยภาพของศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตของพื้นที่</p>	๒ ชม.	-

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๒. ทักษะการ ประกอบอาชีพการทอผ้าคลุมไหล่ ย้อมสีจากธรรมชาติ	เพื่อให้ผู้เรียนอธิบายความรู้ เบื้องต้นเกี่ยวกับการทอผ้า คลุมไหล่สไบงามได้เพื่อให้ ผู้เรียนบอกชนิดของผ้าคลุมไหล่ได้ เพื่อให้ผู้เรียนบอกความรู้ เบื้องต้นเกี่ยวกับเครื่องทอผ้าฝ้าย และอุปกรณ์	๑. ความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับการทอผ้าคลุมไหล่ สไบงาม - ประวัติความเป็นมา ของการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติประเทศไทย ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ เครื่องทอผ้าฝ้ายและ อุปกรณ์ต่างๆ ตลอดจนวิธีการเก็บรักษา - วัสดุ อุปกรณ์	๑. ให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่องความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ ๒. ผู้เรียนและวิทยากรร่วมสนทนา แลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น ๓. วิทยากรอธิบายและสาธิต เกี่ยวกับการใช้เครื่องทอผ้าฝ้าย และอุปกรณ์ ต่างๆ ๔. ผู้เรียนฝึกการใช้เครื่องทอผ้า ฝ้าย และอุปกรณ์ต่างๆ ๕. วิทยากรประเมินผลการใช้ เครื่องทอผ้าฝ้ายและอุปกรณ์ต่างๆ	๒ ชม.	๒๓ ชม

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๓. การบริหารจัดการ ใน การประกอบอาชีพ การ ทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจาก ธรรมชาติ	๓.๑.๑ วางแผนการจัดการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสี จากธรรมชาติ ๓.๑.๒ การควบคุมคุณภาพการทอผ้าคลุมไหล่ ย้อมสีจากธรรมชาติ ๓.๑.๓ การทำรายรับ-รายจ่าย ๓.๒ การจัดการการตลาด ๓.๒.๑ การทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ/คู่แข่ง ๓.๒.๒ การโฆษณาประชาสัมพันธ์ ๓.๒.๓ การส่งเสริมการขายและการบริการ ๓.๓ การจัดการความเสี่ยง ๓.๓.๑ การวิเคราะห์ศักยภาพในการประกอบ อาชีพการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ ๑) ค่าใช้จ่าย ๒) การเลือกถ่าย ๓.๓.๒ การแก้ปัญหาความเสี่ยงในการประกอบ อาชีพการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ	๓.๑.๑ การวางแผนการจัดการทอผ้าคลุมไหล่ ย้อมสีจากธรรมชาติ ๓.๑.๒ การควบคุมคุณภาพการทอผ้าคลุมไหล่ ย้อมสีจากธรรมชาติ ๓.๑.๓ การทำรายรับ-รายจ่าย ๓.๒ การจัดการการตลาด ๓.๒.๑ การทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ/ คู่แข่ง ๓.๒.๒ การโฆษณาประชาสัมพันธ์ ๓.๒.๓ การส่งเสริมการขายและการบริการ ๓.๓ การจัดการความเสี่ยง ๓.๓.๑ การวิเคราะห์ศักยภาพในการประกอบ อาชีพการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ ๑) ค่าใช้จ่าย ๒) การเลือกถ่าย ๓.๓.๒ การแก้ปัญหาความเสี่ยงในการประกอบ อาชีพการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ	๓.๑.๑ ผู้เรียนการวางแผนการจัดการทอผ้า คลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ ๓.๑.๒ ผู้เรียนการควบคุมคุณภาพการทอผ้า คลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ ๓.๑.๓ ผู้เรียนการทำรายรับ-รายจ่าย ๓.๒ ผู้เรียนการจัดการการตลาด ๓.๒.๑ การทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ / คู่แข่ง ๓.๒.๒ การโฆษณาประชาสัมพันธ์ ๓.๒.๓ การส่งเสริมการขายและ การบริการ ๓.๓ การจัดการความเสี่ยง ๓.๓.๑ การวิเคราะห์ศักยภาพ ในการประกอบอาชีพการทอผ้า คลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ ๑) ค่าใช้จ่าย ๒) การเลือกถ่าย ๓.๓.๒ การแก้ปัญหาความเสี่ยงในการ ประกอบอาชีพการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสี จากธรรมชาติ	๒ ชม.	๑ ชม.

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๔. โครงสร้างการประกอบอาชีพการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ	<p>๑. บอกความสำคัญของ โครงการอาชีพได้</p> <p>๒. บอกประโยชน์ของโครงการอาชีพได้</p> <p>๓. บอกองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้</p> <p>๔. อธิบายความหมายขององค์ประกอบของโครงการอาชีพได้</p> <p>๕. อธิบายลักษณะการเขียน โครงการที่ดีตามองค์ประกอบของ โครงการอาชีพได้</p> <p>๖. เขียนโครงการในแต่ละองค์ประกอบให้เหมาะสมและถูกต้องได้</p> <p>๗. ประเมินความเหมาะสม และสอดคล้องของโครงการอาชีพได้</p>	<p>๔.๑ ความสำคัญของโครงการอาชีพการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ</p> <p>๔.๒ ประโยชน์ของโครงการอาชีพการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ</p> <p>๔.๓ องค์ประกอบของโครงการอาชีพการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ</p> <p>๔.๔ การเขียนโครงการอาชีพการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ</p> <p>๔.๕ การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพการทอผ้าคลุมไหล่ย้อมสีจากธรรมชาติ</p>	<p>๔.๑ จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้เรื่อง ความสำคัญของโครงการ อาชีพประโยชน์ของโครงการอาชีพ องค์ประกอบของ โครงการอาชีพแล้วจัดกิจกรรมการสนทนา แลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น เพื่อสร้างแนวคิดในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>๔.๒ จัดให้ผู้เรียนศึกษาข้อมูลจากใบความรู้เรื่อง ตัวอย่างการเขียนโครงการอาชีพที่ดีเหมาะสม และถูกต้องพร้อมจัดการอภิปรายเพื่อสรุปแนวคิดเป็นแนวทางในการ เขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง</p> <p>๔.๓ จัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการเขียนโครงการอาชีพ</p> <p>๔.๔ กำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการ ประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ</p> <p>๔.๕ จัดให้ผู้เรียนปรับปรุงโครงการอาชีพ</p>	๒ ชม	๑ ช.ม.
รวม				๘	๒๕